

Від редакторів

Основу цього збірника складають статті, написані за результатами роботи міжнародної наукової конференції «Усна історія в сучасних соціально-гуманітарних студіях: теорія і практика досліджень», що відбулася в Харкові у 2006 р. Відповідно до формату конференції, ці статті поділено на два основні розділи: теоретичних та практичних усноісторичних розробок; крім цього, в збірнику вміщено публікації інтерв'ю, інформацію про наукові, науково-просвітницькі та видавничі проекти з усної історії, повідомлення про конференції, рецензії на наукові видання з теорії й практики усної історії тощо. До статей та матеріалів учасників конференції додано також роботи наших західноєвропейських колег, у тому числі відомих членів Міжнародної асоціації усної історії, троє з яких свого часу очолювали цю організацію.

Усі цитати з інтерв'ю подано мовами, що їх вживали оповідачі, зі збереженням стилю та мовних особливостей кожного з них. Єдиним винятком тут є авторський переклад з англійської уривків інтерв'ю, вміщених у статті Наталії Ханенко-Фрізен: цей переклад демонструє можливості вдалої передачі не лише змісту сказаного, а й стилю, діалектних особливостей, емоційних відтінків оригіналу.

Редакційна правка текстів інтерв'ю торкнулася лише пунктуації: ми керувалися при цьому не лише вимогами відображення інтонацій та пауз, а й усталеними правилами для оформлення транскриптів, прийнятних для читання. При редагуванні текстів інтерв'ю використовувалися наступні умовні позначки: ... — пауза, обрив мовлення; <...> — пропущена частина інтерв'ю. Авторські зауваження та пояснення щодо змісту інтерв'ю, інтонацій та жестів подано у квадратних дужках (напр., «[сміється]»); редакторські вставки позначені приміткою «[— *Ред.*]». Усі посилання, крім тих, які позначені словами «(*Прим. ред.*)», є авторськими. Всі інші особливості оформлення авторами транскриптів, відомостей про інформантів і посилань на інтерв'ю, залишені не уніфікованими, завдяки чому вони відображають різноманітність способів оформлення усноісторичного транскрипту, прийнятих у тих дисциплінах, представниками яких є автори вміщених у збірнику статей.

Сподіваємося, що цей тематичний випуск дозволить продемонструвати широкий спектр можливостей усної історії — від «надання голосу» свідкам подій минулого для з'ясування чи уточнення відомостей про певні соціальні явища чи процеси до рефлексій над роллю науковця в усноісторичному дослідженні, над методологією та історією самої усної історії.